

2013-CÜ İL ÜÇÜN ƏSAS QRANT MÜSABİQƏSİ (EIF-2013-9(15)) ÇƏRÇİVƏSİNDƏ YERİNƏ YETİRİLMİŞ LAYİHƏ ÜZRƏ NƏŞRLƏR VƏ ƏSAS ELMİ NƏTİCƏLƏR

İnsan inkişafına əsaslanan sosial müəssisələrin yaradılması və idarə olunması, bu sahədə yeni texnologiyaların tətbiqi, maddi-texniki bazanın müasirləşdirilməsi və ondan səmərəli istifadə, habelə, bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işlər səmərəli şəkildə yerinə yetirilərsə ölkənin davamlı inkişaf məqsədlərinin həyata keçirilməsinə, miqrasiyanın azalmasına, xüsusən tam ailələrin qorunması üçün əmək miqrasiyasının qarşısının alınmasına, yerli biliklərə əsaslanan yerli resursların, o cümlədən regionların inkişafına, işsizliyin azaldılmasına, yeni iş yerlərinin yaradılmasına və vətəndaş cəmiyyətinin daha da inkişaf etməsinə, demokratiya və yerli özünüidarəetmə sahəsində vərdişlərin formalaşmasına, yerli biliklərin qorunması və inkişaf etdirilməsinə nail olunacaqdır. Bunları nəzərə alaraq:

1. Tədqiqatımız nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, sosial müəssisələrin yaradılması və fəaliyyəti hazırda müşahidə edilən iqtisadi və sosial çağırışlara cavab olan sistemli tədbirlərin əhəmiyyətli bir hissəsi ola bilər.
2. Təhlillər göstərmişdir ki, sosial sahibkarlıq və sosial müəssisələr müxtəlif ölkələrin təcrübəsində rast gəlinərsə də, Azərbaycan Respublikasında dünyada ilk insan potensialının inkişafına əsaslanan və yaşayış yerində ictimai birlik və ona məxsus olan sosial müəssisə yaradılmışdır (CBO (Community Based Organization) “Human Development and Sustainable Income Generation Public Union”). Məhz bunun nəticəsi olaraq insan potensialının inkişafına əsaslanan və icma tərəfindən davamlı gəlirlərin əldə edilməsinə yönəldilmiş ilk pilot xarakterli ictimai birliklər və onlara məxsus sosial müəssisələr Azərbaycan Respublikasının Qaradağ rayonunda (Ümid İnsan İnkişafı və Davamlı Gəlir Əldə Etmək İctimai Birliyi) və Goranboy Rayonunda (Eyvazlı İnsan İnkişafı və Davamlı Gəlir Əldə Etmək İctimai Birliyi) formalaşmışdı.
3. Yaşayış yerində insan potensialının inkişafına əsaslanan və icma tərəfindən davamlı gəlirin əldə edilməsinə yönəldilmiş ictimai birlik və sosial müəssisələrin (CBO – Community Based Organization) yaradılması ölkə Prezidenti İlham Əliyevin innovativ inkişafın bir istiqaməti olan “qara qızılın” “ısan qızılına” çevrilməsi konsepsiyasının həyata keçirilməsinə əsaslanır. Müəyyən edilmişdir ki, ictimai birlik kimi fəaliyyət göstərən sosial müəssisələrin yaradılması və istismarı bir sıra önəmli məqsədlərə xidmət edə bilər.
4. Ekspedisiya tədqiqatları, regionlarda keçirilmiş müşavirə və təlimlər nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, regionlarda mövcud olan təbii və insan potensialı müxtəlif istiqamətdə fəaliyyət göstərən sosial müəssisələrin fəaliyyəti üçün potensiala malikdir.
5. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasında davamlı inkişafın idarəedilməsi ixtisası üzrə “İnsan potensialına əsaslanan sosial müəssisələr və innovativ inkişaf” kursu üçün bakalavr və magistr proqramı hazırlanmışdır. Bu respublikamızın digər ali təhsil müəssisələrində tətbiq oluna bilər.
6. Dövlət qulluqçuları üçün təşkil olunan ixtisasartırma kurslarında “Davamlı inkişafın idarəedilməsində insan potensialına əsaslanan sosial müəssisələrin rolu” mövzusunda elmi mühazirələr təşkil olunmalıdır. (DİA-da ixtisasartırma kurslarının proqramına daxil edilmişdir).
7. Sosial müəssisələr və sosial məsuliyyətlə bağlı hüquqi tənzimləmələr həyata keçirilməlidir. Əgər bu sahədə hüquqi tənzimləmələr həyata keçirilərsə, müəssisələr özlərini bu məsələdə daha məsuliyyətli hiss edəcəklər.
8. Sosial müəssisə formalaşdırma fəaliyyəti olan müəssisələrə vergi güzəştləri tətbiq edilə bilər. Hüquqi tənzimləmələrin tərkib hissəsi olan vergi güzəştləri ilə şirkətlər sosial müəssisə formalaşdırma fəaliyyətinə daha da həvəsləndirilə bilər.

9. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasında dəstək üçün sosial müəssisələr ilə əlaqədar xüsusi bölmənin yaradılması da məqsədəuyğun olardı.
10. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Regional Məsələlər Komitəsinə bələdiyyələr nəzdində icma əsaslı sosial müəssisələrin yaradılması imkanları barəsində təklif verilməsi məqsədəuyğun hesab edilə bilər.

№	Nəşr haqqında məlumat (Məqalələr)	Tam mətn
1	<p>Məqalənin adı: Qloballaşan dünyada sosial müəssisələrin yeri və rolu (Azərbaycan nümunəsində)</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Həsənov M.</p> <p>Nəşrin adı: Dövlət idarəçiliyi: nəzəriyyə və təcrübə, 2015, 4(52), s.221-229</p> <p>E-link: 0</p> <p>DOI: 0</p> <p>İndeksənmə: 0</p> <p>İF: 0</p>	
2	<p>Məqalənin adı: Analytics of possibilities for innovative social entrepreneurship in Eastern partnership program states</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Akhundov K.</p> <p>Nəşrin adı: Political Management, 2015, 2(47), p.51-58</p> <p>E-link: -</p> <p>DOI: -</p> <p>İndeksənmə: -</p> <p>İF: -</p>	
3	<p>Məqalənin adı: Üçüncü sektorun potensialı və Azərbaycan Respublikasının davamlı inkişafı</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Həbiboba Z.</p> <p>Nəşrin adı: "İnsan və biosfer", Azərbaycan Milli Komitəsinin Əsərləri, 2015, 10, s.81-96</p> <p>E-link: 0</p> <p>DOI: 0</p> <p>İndeksənmə: 0</p> <p>İF: 0</p>	
4	<p>Məqalənin adı: Davamlı inkişafın idarə edilməsində müəssisələrin rolu</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Rəhimli R.</p> <p>Nəşrin adı: "İnsan və biosfer", Azərbaycan Milli Komitəsinin Əsərləri, 2015, 10, s.55-63</p> <p>E-link: -</p> <p>DOI: -</p> <p>İndeksənmə: -</p> <p>İF: -</p>	
5	<p>Məqalənin adı: Социальное предпринимательство в региональном развитии Азербайджана</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Рагимли Р., Гасанов М.</p> <p>Nəşrin adı: Проблемы управления, 2015, №2 (55), с.133-137</p> <p>E-link: -</p> <p>DOI: -</p> <p>İndeksənmə: -</p> <p>İF: -</p>	

6	<p>Məqalənin adı: Human potential of communities and social 3ntrepreneurship as a factor of sustainable innovative development in Azerbaijan</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Alakbarov U., Habibova D.</p> <p>Nəşrin adı: Journal of education and human development, 2015, vol.4, N1, p.45-50</p> <p>E-link: 0</p> <p>DOI: 0</p> <p>İndeksəlmə: 0</p> <p>İF: 0</p>	
7	<p>Məqalənin adı: Küreselleşmə sürecinde inovatif sosyal girişimciliğin yeni değer yaratımında rolü (Azerbaycan Örneği)</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Rehimli R., Hasanoglu M.</p> <p>Nəşrin adı: Sosial güvenlik dünyası, 2015, №95, s.90-101</p> <p>E-link: -</p> <p>DOI: -</p> <p>İndeksəlmə: -</p> <p>İF: -</p>	
№	<p>Nəşr haqqında məlumat (Kitab)</p>	
1	<p>Kitabın adı: “İnsan potensialına əsaslanan social müəssisələr və innovativ inkişaf” kursu üzrə tədris proqramı</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Həsənov M., Ələkbərov U., Rəhimli R., Azadov E.</p> <p>Nəşrin adı: Tədris proqramı , 2016, s.18</p>	